

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Study) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดต่างๆ ในจังหวัดกาญจนบุรีและจังหวัดสุพรรณบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ศึกษาครั้งนี้คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดจากจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี ได้แก่ เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 46 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง 9 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก 190 แห่ง รวมทั้งรวม 247 แห่ง ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้
จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แห่ง)		
	กาญจนบุรี	สุพรรณบุรี	รวม
เทศบาลเมือง	1	1	2
เทศบาลตำบล	26	20	46
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง	6	3	9
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก	88	102	190
รวม	121	126	247

(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, 2549)

การคำนวณตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้การสุ่มตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากสูตร

(Zessin, K-H :2544)

$$n = \frac{P(100 - P)}{[Se^2 + P(100 - P)/N]}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร (จำนวนพื้นที่ทั้งหมด 247 แห่ง)

P = 50%

Se = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5%

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าสูตร } n &= \frac{50(100 - 50)}{[(5)^2 + 50(100 - 50)/247]} \\ &= 71.2 \end{aligned}$$

จากการคำนวณตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท ได้ 71.2 แห่ง จึงเลือกเป็น 72 แห่ง จาก 2 จังหวัด คือจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

วิธีการสุ่มตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

จากตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้จากการคำนวณ จำนวน 72 แห่ง นำมาหา สัดส่วนของตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามประเภทและขนาดขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นทั้ง 2 จังหวัด ได้ดังนี้

จำนวนตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แห่ง)		
	กาญจนบุรี	สุพรรณบุรี	รวม
เทศบาลเมือง	1	1	2
เทศบาลตำบล	7	6	13
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง	6	3	9
องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก	21	27	48
รวม	35	37	72

1. เทศบาลเมือง เนื่องจากทั้ง 2 จังหวัดมีเทศบาลเมือง จังหวัดละ 1 แห่ง จึงใช้วิธีการ เลือกพื้นที่แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive) โดยไม่ต้องนำมาหาสัดส่วน จึงได้จำนวนเทศบาลเมือง 2 แห่ง ได้แก่ เทศบาลเมืองกาญจนบุรี และเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี

2. เทศบาลตำบล นำข้อมูลของเทศบาลมาหาสัดส่วนของแต่ละจังหวัดและใช้การสุ่ม ตัวอย่างแบบง่ายโดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling without Replacement) ทั้ง 2 จังหวัด ได้ กลุ่มตัวอย่างในจังหวัดกาญจนบุรี 7 แห่ง จังหวัดสุพรรณบุรี 6 แห่ง รวม พื้นที่ตัวอย่างทั้ง 2 จังหวัด เป็น 13 แห่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบไปด้วย เทศบาลตำบลหนองรี เทศบาลตำบลลุ่มสุ่ม เทศบาล ตำบลหนองบัว เทศบาลตำบลท่ามะกา เทศบาลตำบลเลาขวัญ เทศบาลตำบลห้วยเหนียว และ เทศบาลตำบลท่าม่วง

จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบไปด้วย เทศบาลตำบลเขาพระ เทศบาลตำบลโคกคราม เทศบาลตำบลบางปลาหมอ เทศบาลตำบลศรีประจันต์ เทศบาลตำบลอู่ทอง และเทศบาลตำบลดอน เจริญ

3. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง เนื่องจากทั้ง 2 จังหวัด มีองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางรวมทั้งหมด 9 แห่ง จึงใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive) มาทั้งหมด จากจังหวัดกาญจนบุรีจำนวน 6 แห่ง และจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 9 แห่ง จาก 2 จังหวัด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย อบต.ท่ามะขาม อบต.ลาดหญ้า อบต.ตะครี้นเอน อบต.วังศาลา อบต.ท่าขนุน และ อบต.หนองนกแก้ว

จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย อบต.บ่อสุพรรณ อบต.จรเข้สามพัน และอบต.พลับพลาไชย

4. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก นำข้อมูลขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด มาหาสัดส่วนของแต่ละจังหวัดและใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยวิธีจับฉลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling without Replacement) ทั้ง 2 จังหวัดและได้ตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลเล็ก ในจังหวัดกาญจนบุรี 21 แห่ง จังหวัดสุพรรณบุรี 27 แห่ง รวม ตัวอย่างองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กทั้ง 2 จังหวัดเป็น 48 แห่ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย อบต.วังเย็น อบต.หนองบัว อบต.กลอนโคก อบต.ไทรโยค อบต.วังกระแจะ อบต.หนองกร่าง อบต.หนองปลาไหล อบต.หนองเป็ด อบต.ท่ามะกา อบต.แสนตอ อบต.เขาสามสิบหาบ อบต.หนองลาน อบต.หนองขาว อบต.บ้านใหม่ อบต.ม่วงชุม อบต.หินลาด อบต.หนองลู อบต.รางหวาย อบต.หนองโรง อบต.ห้วยกระเจา และ อบต.ทุ่งกระบี่

จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วย อบต.คอนตาล อบต.ตลิ่งชัน อบต.บางกุ้ง อบต.พิหารแดง อบต.ศาลาขาว อบต.เดิมบาง อบต.ปากน้ำ อบต.หัวเขา อบต.วังคัน อบต.หัวขมิ้น อบต.จรเข้ใหญ่ อบต.บางใหญ่ อบต.มะขามล้ม อบต.วัดโบสถ์ อบต.ปลาชุน อบต.วังห้ว อบต.หนองสาหร่าย อบต.เนินพระปรารักษ์ อบต.บางเลน อบต.หนองบ่อ อบต.ย่านยาว อบต.หนองสะเดา อบต.หนองขาม อบต.หนองหญ้าไซ อบต.ดอนคา อบต.บ้านดอน และ อบต.สระยายโสม

การเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้เป็นตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 72 แห่ง

ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างสำหรับศึกษา 2 ลักษณะดังนี้

กลุ่มที่ 1 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ประธานสภาเทศบาล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและข้าราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปลัดเทศบาล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive) แห่งละ 2 คน ประกอบไปด้วย ประธานสภา 1 คน และปลัด 1 คน จำนวน 72 แห่ง รวมเป็น 144 คน

กลุ่มที่ 2 เป็นเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสาธารณสุข ได้แก่ เจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ที่อยู่ในเขตที่ตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยที่ได้จากการสุ่ม แห่งละ 1 คน จำนวน 72 แห่ง รวมทั้งสิ้น 72 คน

รวมจำนวนบุคลากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ศึกษา ได้แก่ ประธานสภาเทศบาล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วน และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ครอบคลุมพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง 2 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 216 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งคู่มือการปฏิบัติงานการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนก ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

เป็นแบบสอบถามข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน เป็นลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ และปลายเปิด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวัง และควบคุมไข้หวัดนก

เป็นแบบสอบถามทัศนคติต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนก จำนวน 22 ข้อ แยกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านแผนงานโครงการ 4 ข้อ ด้านงบประมาณ 4 ข้อ ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4 ข้อ ด้านบุคลากร 5 ข้อ และด้านการประสานงาน 5 ข้อ ลักษณะคำถามเป็นการวัดแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ และไม่เห็นด้วย ให้ผู้ตอบเลือกเพียง 1 ตัวเลือก โดยข้อความที่มีความหมายเชิงบวกมีจำนวน 18 ข้อ ประกอบด้วย ด้านแผนโครงการ 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3 ด้านงบประมาณ 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4 ด้านวัสดุอุปกรณ์ 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4 ด้านบุคลากร 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 5 และด้านการประสานงาน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1, 2, 3, 4 ส่วนข้อความที่มีความหมายเชิงลบจำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย ด้านแผนงานโครงการ 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 ด้านบุคลากร 2 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3, 4 และด้านการประสานงาน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการเฝ้าระวังและควบคุมโรคไข้หวัดนก

เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคในการเฝ้าระวัง และควบคุมโรคไข้หวัดนก ลักษณะคำถามมีทั้งแบบให้เลือกตอบ และแบบปลายเปิด จำนวนทั้งหมด 14 เป็นลักษณะคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานในปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ข้อ 1, 2, 3, 4, 5, 6 คำถามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นและความพร้อม จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 7, 8 คำถามให้เลือกตอบมากกว่า 1 ข้อ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 9, 10 คำถามเกี่ยวกับผลกระทบ จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 11, 12 และคำถามปลายเปิดจำนวน 2 ข้อ ได้แก่ข้อ 13 และ 14

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์ประจำสาขาวิชาสัตวแพทย์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการปกครอง คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และอาจารย์ประจำภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตรวจสอบเนื้อหาและความถูกต้องของแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นและได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index) เท่ากับ 0.83

2. หลังจากแก้ไขแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่จะศึกษาจำนวน 30 ตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องนำมาแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง โดยเลือกศึกษาทดสอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดกาญจนบุรี และผู้ศึกษาได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.73

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ทำการศึกษาจะพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูลตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง การเก็บข้อมูล การรวบรวมข้อมูล จนกระทั่งการนำเสนอข้อมูล โดยในการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ผู้ศึกษาจะให้ข้อมูลและแจ้งวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการเก็บข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบก่อน ในส่วนการเก็บรักษาความลับของข้อมูลและให้ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและการนำไปอภิปรายจะไม่เปิดเผยชื่อกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีอิสระในการที่จะให้ หรือไม่ให้ข้อมูลโดยไม่มีการบังคับ

การรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตในการเก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้โดยได้ทำหนังสือติดต่อกับ คณะกรรมการพิทักษ์สิทธิ์และจริยธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ขออนุญาตในการเก็บข้อมูล โดยได้ทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และประสานงาน กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี
3. ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้กับกลุ่มเป้าหมายทราบ
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเอง
5. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ Chi-square กำหนดระดับนัยสำคัญ < 0.05

สถานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และสถานีอนามัยในเขตจังหวัดกาญจนบุรี และ จังหวัดสุพรรณบุรี

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

เริ่มดำเนินการศึกษาระหว่าง พฤษภาคม 2550 – กันยายน 2550